

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนกวรรณ รุกขชาติ. แนวโน้มการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การศึกษานอกโรงเรียนสายอาชีพ จาก ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในศตวรรษที่ 21. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาการ การศึกษานอกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- กรรณิกา ชมดี. การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ : ศึกษาเฉพาะ กรณีโครงการสารภี ตำบลท่าช้าง อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2524.
- กระทรวงศึกษาธิการ. ศูนย์กลางการเรียนรู้ในชุมชน. กรุงเทพมหานคร : ครูสภา, 2541.
- กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอ็ดดิสันเพรสโปรดักส์ จำกัด, 2536.
- กิดานันท์ มลิทอง. เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย. พิมพ์ครั้งที่ 2 (ฉบับปรับปรุง), กรุงเทพมหานคร : บริษัท เอ็ดดิสันเพรส โปรดักส์ จำกัด, 2543.
- กิตติโชติ ห้อยยี่ภู่. การมีส่วนร่วมของประชาชนในโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน : การศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนถิ่นโสภาส. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขา สาขาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.
- กิตติพิศ ศิริสุตร. การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ตามหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2540 – 2544). กรุงเทพมหานคร : อรรถพลการพิมพ์, 2539.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : อรรถพลการพิมพ์, 2536.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แนวทางส่งเสริมภูมิปัญญาไทยในการจัดการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี, 2541.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดย ภูมิปัญญาชาวบ้านในโรงเรียนสังกัด สปช. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2537.

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543.

คณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้. ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544.

จารุวรรณ ธรรมวัตร. "พระเถระชาวอีสานกับการสร้างสรรค์ภูมิปัญญา." ใน วิเคราะห์ภูมิปัญญาอีสาน. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2538.

จำเนียร ศิลพานิช. หลักและวิธีการสอน. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตธนบุรี. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ส่งเสริมอาชีพ, 2538.

จิราวรรณ ช่างสำลี. การใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชนประกอบการเรียนการสอนวิชาชีววิทยาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. "การระดมประชาชนเพื่อการพัฒนาชนบท". เศรษฐศาสตร์ปริทัศน์. ปีที่ 6 (มกราคม - มิถุนายน 2526) หน้า 1 - 21.

ฉลาดชาย รมิตานนท์. "การประชุมนานาชาติ มหกรรมประชาชนสู่ศตวรรษที่ 21." สยามโพสต์. (11 ธันวาคม 2535) หน้า 8.

ฉัตรทิพย์ นาถสุภา และพรพิไล เลิศวิชา. วัฒนธรรมหมู่บ้านไทย. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิหมู่บ้าน, 2537.

ชนาธิป พรสกุล. แคทส์: รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ชลिया ลิ้มปิยากร. เทคโนโลยีการศึกษา. สถาบันราชภัฏธนบุรี : กรุงเทพมหานคร, 2540.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. เทคโนโลยีการศึกษากับพัฒนาหลักสูตรและระบบการสอน. เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2523.

ชัยอนันต์ สมุทวณิช. เพลินผู้รู้. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พี. เพรส จำกัด, 2542.

ชำนาญ วัฒนะ. ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพการใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชนในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ชูชาติ พวงสมจิตร. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร.

- วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. เทคโนโลยีการสอน : การออกแบบและพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส. พรีนติ้งเฮ้าส์, 2533.
- ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. เทคโนโลยีการศึกษา ทฤษฎีและการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรีนติ้ง
เฮ้าส์, 2533.
- เขาวเลิศ เลิศขไลฟาร. เทคโนโลยีการศึกษาพื้นฐานในโรงเรียนชนบท. วารสารจันทร์เกษม.
ฉ.193 (พฤศจิกายน - ธันวาคม 2529) : 13-18.
- นครราชสีมา โคราชของเรา. กรุงเทพมหานคร : มังกรการพิมพ์, 2542.
- นฤมล ดันธสุเรศรัฐ. สภาพปัจจุบันและแนวโน้มของการใช้สื่อเพื่อศึกษานอกระบบ. ใน การ
พัฒนาและการใช้สื่อเพื่อศึกษานอกระบบ หน่วยที่ 1. นนทบุรี : โรงพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.
- นิขพร สุขสวัสดิ์อานวย. การศึกษากาไรท์แหล่งวิทยาการในชุมชน ประกอบการสอนวิชา
ชีววิทยา โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์
มหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- นิตยา บุตรศรี. การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียน
ต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- นิตยา วีระพงศ์. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความร่วมมือของประชาชนในการดำเนินงาน
ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2525.
- ดิเรก ฤกษ์ห่วย. การนำการเปลี่ยนแปลง : เน้นการยอมรับเทคโนโลยี. กรุงเทพมหานคร : กรุง
สยามการพิมพ์, 2527.
- ทิตนา แคมณี. "การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โมเดลชิปปา (CIPPA
MODEL)" วารสารวิชาการ. 5(พฤษภาคม 2542) : 2-30.
- ทีมข่าวการศึกษา. "ครุภูมิปัญญา ต้องใส่ใจจริงจัง". แนวหน้า. 3 มกราคม 2545 : 17.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. จุดมุ่งหมายสำหรับการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตร : แนวคิด
และแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2527.

- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล และคณะ. เอกสารหน่วยการเรียนรู้การสอน การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ม.ป.ป.
- บัวศรี ศรีสูง. "ทิศทางการหมู่บ้านอีสาน." ใน สี่ตอของอีสานและปึกแผ่นคดี. กรุงเทพมหานคร : เมืองโบราณ, 2532.
- ประกอบ ใจมั่น. การศึกษาศาสนาปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอน ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- ประพนธ์ จันทร์ตนิ. การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ประยงค์ จินดาวงศ์. การสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ หน่วย 1 – 9. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2528.
- ประเวศ วะสี. "การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยหรือการพัฒนา" .ชุมชนพัฒนา. 1 (มกราคม – กุมภาพันธ์ 2530) : 72-91.
- ประเวศ วะสี. "ปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อแก้ความทุกข์ยากของคนทั้งแผ่นดิน". สถานปฏิรูป สื่อเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (ธันวาคม 2543) : 60 – 61.
- ประสิทธิ์ อามาตร์. การใช้แหล่งความรู้ในชุมชนในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- ปรีชา อุตระกุล. ศูนย์เอกสารเพื่องานพัฒนาชนบท (RUDOC) "ภูมิปัญญาชาวบ้าน" ชุมชนพัฒนา ปีที่ 1 ฉบับที่ 5 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2530)
- ปรีชา อุตระกุล. รายงานภาคสนาม. การจัดการแหล่งน้ำ. 2536.
ผู้จัดการรายวัน. 6 มีนาคม 2544. (หน้า 7)
- พินิจดา วีระชาติ. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์, 2542.
- พรณี เกษกมล. "พัฒนาการทางอาชีพ." สารพัฒนาหลักสูตร 83 (กุมภาพันธ์ 2532) : 41-44.
- พนัส หันนาคินทร์. การบริหารบุคลากรในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิฆาณศ, 2526.

- พรทิพย์ ศรีสมบุญเวช. "บทบาทของครูภาษาไทยในการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น", วารสารครุศาสตร์. 2(พ.ย.40 – ก.พ. 41) 29-38.
- เพ็ญลักษณ์ ไชยรังสี. สภาพการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ ของครูโรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบท เขตการศึกษา 8. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- ไพฑูริย์ สีนลรัตน์. "บทบาทของโรงเรียนต่อชุมชน". เอกสารการสอนชุดวิชาโรงเรียนกับชุมชน. หน่วยที่ 2. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กรุงเทพมหานคร : 2540.
- มณฑิชา ชนะสิทธิ์. การศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนประถมศึกษา ในโครงการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยภูมิปัญญาท้องถิ่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- มติชน. 25 กรกฎาคม 2538. (หน้า 2,7)
- มาลินี สวยคำข้าว. การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนสังคมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ยุพา ทรัพย์อุไรรัตน์. การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- รัชชช สละโวหาร. บทบาทของหวังเต๊ะ ในการถ่ายทอดความรู้ โดยผ่านสื่อพื้นบ้านประเภทลำตัด : ศึกษาเฉพาะกรณี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา นอกโรงเรียน. บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- รุ่ง แก้วแดง. ปฏิวัติการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์เศศ พรินท์ติ้ง เซ็นเตอร์ จำกัด, 2542.
- รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์ และคณะ. "กิจกรรมการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต." ใน หลักและแนวปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา. หน้า 90-108. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, 2526.
- รัตนะ บัวสนธ์. "บทบาทของโรงเรียนประถมศึกษากับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น", วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 24 (เม.ย. – พ.ค. 2533) : 68-74.

- รัตน์ะ บัวสนธิ์. การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น :
กรณีศึกษาชุมชนแห่งหนึ่งในภาคกลางตอนล่าง. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรบัณฑิต
 สาขาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.
- ลักขณา สมเชื้อ. ปัญหาการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 ใน
จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา
 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- วรลักษณ์ รัตติการชลากร. การใช้แหล่งชุมชนประกอบการเรียนการสอนครูสังคมศึกษา
ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, 2525.
- วราภรณ์ บางเลี้ยง. สภาพปัญหาและการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของ
ท้องถิ่นของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
 วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 25234.
- วัชรี ตระกูลงาม. การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศ. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวน
 ดุสิต, 2542.
- วัลลภ พรหมทอง. เกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช,
 2542.
- วิจิตรา ไสยะ. การศึกษาการมีส่วนร่วมของบุคลากรท้องถิ่นในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นใน
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขต
การศึกษา 8. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.
- วิชาการ, กรม. หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร :
 โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.
- วิชาการ, กรม. รายงานการวิจัยเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการ
เรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร , 2542.
- วิชาการ, กรม. แนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร : ครู
 สภาลาดพร้าว, 2539.
- วิจิต สุวรรณปรีชา. ศิลปอาชีพ(ภาคเหนือ). กรุงเทพมหานคร : อักษรพัฒนา, 2531.
- วิโรจน์ สารรัตน์. กระบวนการ นโยบายทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ทิพย์วิสุทธิ, 2539.
- วิจิตร อวระกุล. การฝึกอบรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : กรุงเทพมหานคร ,

2540.

วิจิตร ไชยศิลป์. การสำรวจการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

วิชัย ดันศิริ. คำอธิบายพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพมหานคร :วิญญูชน, 2542.

วิชัย ดันศิริ. โฉมหน้าการศึกษาไทยในอนาคต : แนวคิดสู่การปฏิรูปในพระราชบัญญัติการศึกษา.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

วิจิต นันทสุวรรณ. "ภูมิปัญญาชาวบ้านคืออะไร", การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง

ภูมิปัญญาชาวบ้าน. หน้า 88 – 94. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครุสภา, 2534.

วัฒนา ชูเดช. ในการสอนการใช้วิทยากรกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของครูประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7.

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา.บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

เวกวรรณ ฉ่ำสันเทียะ. การศึกษาการจัดการศึกษาเพื่อถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นใน

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ :

กรณีศึกษากลุ่มไทยลาว. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต.

มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2541.

ศรีศักร วัลลิโภดม. แอ่งอารยธรรมอีสาน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : พิษณุพงศ์ พรินท์ติ้ง เซ็นเตอร์, 2540.

ศรีศักร วัลลิโภดม. แอ่งอารยธรรมอีสาน. กรุงเทพมหานคร : มติชน, 2533 (ศิลปวัฒนธรรมฉบับพิเศษ)

ศิริ ผาสุก. หัตถกรรมชาวบ้าน สร้างงาน สร้างเงิน. กรุงเทพมหานคร : สบายธาร, 2533.

ศิริพงษ์ นวลแก้ว. การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นของ

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2540.

ศิลปากร, กรม. องค์เอกอัครอุปลักษณ์ มรดกช่างศิลป์ไทย. กรุงเทพมหานคร : กรมศิลปากร, 2537.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.

2533). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2535.

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครราชสีมา. ของดีโคราช เล่ม 1 จดหมายจากโคราช. นครราชสีมา :
วิทยาลัยครู, 2525.

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครราชสีมา. ของดีโคราช เล่ม 2 จดหมายจากโคราช. นครราชสีมา :
วิทยาลัยครู, 2525.

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครราชสีมา. ของดีโคราช เล่ม 3 จดหมายจากโคราช. นครราชสีมา :
วิทยาลัยครู, 2525.

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์. วัฒนธรรมลุ่มแม่น้ำมูล : กรณี เขมร ลาว ส่วย สุรินทร์.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์บริษัทสารมวลชนจำกัด, 2533.

สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์. "ภูมิปัญญาชาวบ้าน : การทวนกระแสเพื่อฟื้นฟูการศึกษาและสังคมไทย",
วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 6(ส.ค.-ก.ย. 2531)22-42.

สมพงษ์ จิตระดับ. กิจกรรมการเรียนการสอน ประชากรศึกษา 35 (ตุลาคม 2527) : 20-21.

ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น. เดลินิวส์. (10 มกราคม 2544) : 10.

สามารถ จันทร์สุริย์. "ภูมิปัญญาชาวบ้าน". ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร. 3(พ.ค.-ส.ค.2538)
6-14.

สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ความคิดและภูมิปัญญาไทย เล่ม 1 - 7.

กรุงเทพมหานคร : โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2535.

สุจินต์ ดาววีระกุล. ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาหมู่บ้าน : กรณี
ศึกษาเฉพาะกรณีหมู่บ้านชนะเลิศการประกวดหมู่บ้านดีเด่นระดับจังหวัดของจังหวัด
นครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาสังคม
สงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรม
ศาสตร์, 2527.

สุมน อมรวิวัฒน์. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหน่วยที่ 1,
หน้าที่ 17. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

สุมน อมรวิวัฒน์. กระบวนการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและธรรมชาติ. กรุงเทพมหานคร :
สกศ., 2544.

สุพิน บุญชูวงศ์. หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร : แสงสุทธิการพิมพ์, 2535.

สุภณ สมจิตศรีปัญญา. รายงานภาคสนาม. พิธีกรรมตามปฏิทิน. 2536.

- สุภาภรณ์ ใจสุข. การศึกษาแหล่งทรัพยากรท้องถิ่นสำหรับโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538
- สุเมธ ตันติเวชกุล. "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการพัฒนาชนบท." ใน ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิภูมิปัญญาและมูลนิธิหมู่บ้าน, 2536.
- สุวรรณณี ศรีคุณ. ทักษะและเทคนิคการสอน. นครราชสีมา : คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูนครราชสีมา, 2527.
- สุวัฒน์ มุททเมธา. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 1 . กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2540.
- ลำเนียง สร้อยนาคพงษ์. "ภูมิปัญญาชาวบ้าน : สายใยแห่งองค์ความรู้". ก้าวไกล. 5 (มีนาคม 2538) 4-16.
- เสรี พงพิศ. คืนสู่รากเหง้า. กรุงเทพมหานคร: เทียนวรรณ. 2529.
- เสรี พงพิศ. ศูนย์เอกสารเพื่องานพัฒนาชนบท (RUDOC) "ภูมิปัญญาชาวบ้าน" ชุมชนพัฒนาปีที่ 1 ฉบับที่ 5 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2530)
- เสรี พงพิศ. บรรณานุกรม. ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท เล่ม 1 – 2. มูลนิธิภูมิปัญญาและมูลนิธิหมู่บ้าน, 2536.
- เสริมศรี ไชยศร. พื้นฐานการสอน. เชียงใหม่ : ลานนาการพิมพ์, 2539.
- หลักสูตร 12 ปี คีบกว่า 80 เปอร์เซนต์ เตรียมสอนวิชาภูมิปัญญาท้องถิ่น. 6 มีนาคม 2544. ผู้จัดการรายวัน : 7.
- อดิน รพีพัฒน์. "การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย". การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. ใน ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. หน้า 100 - 114. นครปฐม : ศูนย์การศึกษานโยบายสาธารณสุขมหาวิทยาลัยมหิดล, 2527.
- อนันต์ ลิขิตประเสริฐ. "เกษตรกรรมชาติ ประสพการณ์ของคำเดื่อง ภาษี." ใน ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิภูมิปัญญาและมูลนิธิหมู่บ้าน, 2536.
- อภิชาติ ทองอยู่. "ภูมิปัญญาชาวบ้านกับปัญญาตามแบบพุทธปรัชญาในงานพัฒนา"
สังคมพัฒนา. 5 (2528): 13-18.
- อ้อม ประนอม. วิทยาการสำหรับวิทยาการ. เอลโดการพิมพ์ : กรุงเทพมหานคร, 2540.

- อังกฤษ สมคะเนย์. สภาพปัญหาการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- อัจฉรา โพธิยานนท์. การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา, 2539.
- อุษา ภูมิ. ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนประถมศึกษากับชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาสังคมวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. "แนวคิดการศึกษาเกี่ยวกับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น". วารสารครุศาสตร์ 2 (พ.ย.41 – ก.พ. 42) 1-21.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. "ภูมิปัญญาชนบท : คุณค่ากับการทำลาย". วารสารคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา สหประชาชาติ. 2(เม.ย.-มิ.ย. 38) 42-46.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. ภูมิปัญญาชาวบ้านสี่ภูมิภาค : วิถีชีวิตและกระบวนการเรียนรู้ของชาวบ้านไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2540.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. ภูมิปัญญาอีสาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์, 2544.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. ภาพรวมภูมิปัญญาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์, 2544.
- โอวาท สุทธนารักษ์. การศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพมหานคร : สารมวลดชน, 2528.

ภาษาอังกฤษ

- Erickson, Carlton W.H. Administering Instructional Media. New York : The Mc millan Company, 1971.
- Nichols, Mark. "Community Resources for Schools." Encyclopedia of Education. 2 (1971) : 341-347.
- Gerlach, Vernon S. and Fly, Donald P. Teaching and Media A Systematic Approach New Jersey, Prentice Hall Englewood Cliff, 1971.
- J.L. Mursell, Successful Teaching. Second edition. ZTokyo : Kogakusha Company, Ltd, (1954), p.18.

Kiffer ,De E. Robert. Audio-Visual Instruction. New York : The center for Applied Research in Education Inc., 1965.

Kim, Eugene C. and Kellough, Richard D. (1983) Resource guide for Secondary School Teaching. N.Y. : Macmillan Publishing Co., Inc.

Kinder, Js. Using Audio Visual Materials in Education. New York Litton Education Publishing, 1965. 199 p.

Rose, A.M. The Power structure. New York : Oxford University Press, 1967.

Willson. Jr. N. Nonlinear network theory and anallysis. New York : IEEE Press, 1975.

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. อาจารย์วิวัฒน์ชัย สุขทรัพย์	อาจารย์ภาควิชาโสตทัศนศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ดร.อมรรัตน์ พันธุ์งาม	นักวิชาการ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3. นายชนาธิป ทั้ยแป	นักวิชาการ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
4. นายเฉลิมชัย นิตภัทร	ศึกษานิเทศก์ 8
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
5. นายอำพล ปรีชานนท์	ศึกษานิเทศก์ 7
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ทม.0302(2770.0603)

ฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

มีนาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ด้วยนายอนนท์ หาญโกธธา นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสัตตศาสตร์ สาขาวิชาสัตตศาสตร์ อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการของวิทยากรท้องถิ่นเกี่ยวกับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในจังหวัดนครราชสีมา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กวรรณิการ์ สัจกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุลักษณ์ ศรีบุรี)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะครุศาสตร์

ฝ่ายวิชาการ

โทร. 0-2218-2680

(สำเนา)

ภาควิชาสัตตศาสตร์ศึกษา
คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

มีนาคม 2545

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้บริหารโรงเรียน.....

ด้วยนายอนนท์ หาญโกธธา นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสัตตศาสตร์ศึกษา สาขาวิชาสัตตศาสตร์ศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการของวิทยากรท้องถิ่น เกี่ยวกับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในจังหวัดนครราชสีมา" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สัจกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย แบบสังเกต กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็น วิทยากรท้องถิ่น ที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียนของท่าน ทั้งนี้สัปดาห์จะได้ประสานงานใน รายละเอียดต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้นายอนนท์ หาญโกธธา เก็บ รวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(สำเนา)

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา
คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

ธันวาคม 2544

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา

ด้วยกระผม นายอนนท์ หาญโกธธา นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการของวิทยากรท้องถิ่น เกี่ยวกับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในจังหวัดนครราชสีมา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สัจกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวิทยากรบุคคลภายนอกที่โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ได้เชิญมาถ่ายทอดความรู้ในโรงเรียนในปีการศึกษา 2544 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการทำวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือจากท่านได้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนนท์ หาญโกธธา)
นิสิตผู้ทำวิทยานิพนธ์

(สำเนา)

ภาควิชาสัตตศาสตร์ศึกษา
คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

มีนาคม 2545

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นาย /นาง /นางสาว.....

ด้วยกระผม นายอนนท์ หาญโกธธา นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาสัตตศาสตร์ศึกษา สาขาวิชาสัตตศาสตร์ศึกษา อยู่ในระหว่างการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์เรื่อง “การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการของวิทยากรท้องถิ่น เกี่ยวกับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในจังหวัดนครราชสีมา” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กวรรณิการ์ สัจกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในกรณีนี้มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ตัวท่าน ซึ่งได้เป็นวิทยากรท้องถิ่น ถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียนประถมศึกษา โดยกระผมจะขออนุญาตสัมภาษณ์ท่านในวันที่.....เดือน.....พ.ศ. เวลา ซึ่งหากท่านมีปัญหาไม่สามารถให้สัมภาษณ์ตามวันเวลาดังกล่าว กรุณาแจ้งให้กระผมทราบด้วย จักขอบพระคุณอย่างสูงยิ่ง

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตจากท่าน สละเวลาให้กระผมได้สัมภาษณ์ตามวันเวลาดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป และขอขอบคุณมาในโอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนนท์ หาญโกธธา)
นิสิตผู้ทำวิทยานิพนธ์

โทร. 01-7446616

ภาคผนวก ค

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
 การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการของวิทยากรท้องถิ่น เกี่ยวกับการถ่ายทอดภูมิ
 ปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
 ในจังหวัดนครราชสีมา

สำหรับ
 วิทยากรท้องถิ่น

อาจารย์ที่ปรึกษา
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สัจกุล

ผู้วิจัย
 นายอนนท์ หาญโกธธา

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจงในการสัมภาษณ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการของวิทยากรท้องถิ่น เกี่ยวกับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในจังหวัดนครราชสีมา

ผู้ให้สัมภาษณ์

วิทยากรท้องถิ่น ที่ได้มาถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จังหวัดนครราชสีมา

แบบสัมภาษณ์

มี 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของวิทยากรท้องถิ่น

ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับวิทยากรท้องถิ่น

ตอนที่ 3 ปัญหาของวิทยากรท้องถิ่น เกี่ยวกับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียนประถมศึกษา

ตอนที่ 4 ความต้องการของวิทยากรท้องถิ่น ในการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียนประถมศึกษา

คำชี้แจง

1. ผู้สัมภาษณ์แนะนำตนเอง
2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์
2. ขอบันทึกลงเสียง
3. ทำการสัมภาษณ์ด้วยความเป็นกันเอง

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ.....นามสกุล.....

ที่อยู่

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... บ้าน..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... โทรศัพท์.....

วันที่ให้สัมภาษณ์

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เวลาในการสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. เพศ

- ชาย
 หญิง

2. อายุ

- ไม่เกิน 30 ปี
 31 - 40 ปี
 41 - 50 ปี
 51 - 60 ปี
 มากกว่า 60 ปี

3. สถานภาพ

- โสด
 สมรส
 หย่าร้าง
 อื่นๆ (ระบุ).....

4. วุฒิมัธยมศึกษา

- ระดับประถมศึกษา
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น / เทียบเท่า
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย / เทียบเท่า
- ระดับอนุปริญญา / เทียบเท่า
- ระดับปริญญาตรี
- ระดับปริญญาโท
- ระดับปริญญาเอก
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

5. อาชีพหลัก

- ทำนา
- ทำไร่
- ค้าขาย
- เลี้ยงสัตว์
- รับราชการ (ตำแหน่ง)
- ประกอบกิจการส่วนตัว (โปรดระบุ).....
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

6. อาชีพรอง

- ทำนา
- ทำไร่
- ค้าขาย
- เลี้ยงสัตว์
- ประกอบกิจการส่วนตัว (โปรดระบุ).....
- อื่นๆ (โปรดระบุ)

7. รายได้เฉลี่ยต่อปี

- ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อปี
- 5,000 – 10,000 บาทต่อปี
- 11,000 – 15,000 บาทต่อปี
- 16,000 – 20,000 บาทต่อปี
- 21,000 บาทต่อปีขึ้นไป

8. จำนวนชั่วโมงที่สอน ชั่วโมง / ภาคเรียน

9. สถานที่ที่ท่านปฏิบัติการสอน

- บ้าน
- โรงเรียน
- สถานประกอบการ (โปรดระบุ)
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

10. ความรู้ความเชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ท่านมีคุณสมบัติ (โปรดระบุ)

- 10.1
- 10.2
- 10.3
- 10.4
- 10.5

11. ความรู้ ความเชี่ยวชาญที่ท่านถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียน (โปรดระบุ)

- 11.1
- 11.2
- 11.3
- 11.4
- 11.5

ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับวิทยากรท้องถิ่น

1. การประสานงาน

1.1 ทางโรงเรียนมีการติดต่อประสานงานกับท่านล่วงหน้าหรือไม่

- ประสานงาน
 ไม่ประสานงาน

1.2 ทางโรงเรียนได้มาหาข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความชำนาญของท่านหรือไม่

- ได้มา
 ไม่ได้มา

1.3 ท่านยินดีให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเมื่อมีการติดต่อประสานงาน เชิญท่านเป็นวิทยากร หรือไม่

- ยินดี
 ไม่มีความยินดี

2. การเชิญวิทยากร

2.1 ลักษณะที่ทางโรงเรียนติดต่อท่านไปสอน

- ติดต่อแบบไม่เป็นทางการ
 ติดต่อแบบเป็นลายลักษณ์อักษร
 ติดต่อแบบไม่เป็นทางการ และลายลักษณ์อักษร

2.2 ผู้ที่ติดต่อท่านไปเป็นวิทยากรคือ

- ผู้บริหารโรงเรียน
 ครูวิชาการ
 ครูผู้สอนประจำวิชา
 นักเรียน
 นักการภารโรง
 อื่นๆ (ระบุ).....

2.3 โรงเรียนได้เชิญท่านล่วงหน้าก่อนวันสอนนานเท่าใด

- 1 - 7 วัน
- 8 - 14 วัน
- 15 - 30 วัน
- มากกว่า 30 วัน

2.4 ช่วงเวลาที่ได้รับเชิญจากทางโรงเรียน ท่านมีเวลาเตรียมตัวหรือไม่

- เตรียมตัว
- ไม่มีการเตรียมตัว

2.5 บทเรียนที่ทางโรงเรียนเชิญท่านเป็นวิทยากร ท่านคิดว่าท่านมีความเชี่ยวชาญหรือไม่

- มีความเชี่ยวชาญ
- ไม่มีความเชี่ยวชาญ

3. การปฏิบัติงานในขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอน

3.1 วันกำหนดนัดหมาย ทางโรงเรียนได้มีการเตรียมการต้อนรับเหมาะสมหรือไม่

- ต้อนรับเหมาะสม
- ไม่มีการเตรียมต้อนรับ

3.2 ทางโรงเรียนได้มีการเตรียมวัสดุอุปกรณ์การสอนไว้ล่วงหน้าหรือไม่

- เตรียม
- ไม่เตรียม

3.3 ทางโรงเรียนได้มีการเตรียมนักเรียนไว้ล่วงหน้าหรือไม่

- เตรียม
- ไม่เตรียม

3.4 ขณะที่ท่านกำลังสอน ครูประจำวิชาได้มาอำนวยความสะดวกแก่ท่านหรือไม่

- มาอำนวยความสะดวก
- ไม่ได้มาอำนวยความสะดวก

3.5 เมื่อสอนเสร็จมีการกล่าวขอบคุณวิทยากรหรือไม่

- กล่าวขอบคุณ
- ไม่กล่าวขอบคุณ

3.6 โรงเรียนได้มอบสิ่งใดเป็นการตอบแทน หลังจากสอนเสร็จแล้ว

- ของที่ระลึก
- เงิน
- ไม่มีการมอบสิ่งของ

3.7 ท่านมีความคาดหวังกับสิ่งตอบแทนหรือไม่

- คาดหวัง
- ไม่คาดหวัง

**ตอนที่ 3 ปัญหาของวิทยากรท้องถิ่น เกี่ยวกับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียน
ประถมศึกษา**

ประเด็นปัญหา	มีปัญหา	ไม่มีปัญหา	เหตุผลประกอบ
1. ด้านการจัดเวลาในการสอน			
1.1 ความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงที่ท่านสอน
1.2 ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหากับเวลาในการสอน
1.3 เกี่ยวกับการจัดเวลาในการสอนของทางโรงเรียน เพื่อให้ตรงกับความต้องการของท่าน
1.4 ผลกระทบต่อภารกิจในชีวิตประจำวันของท่าน
.....			
2. ด้านการสอน			
2.1 เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
2.2 เกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนการสอน
2.3 เกี่ยวกับสมรรถภาพพื้นฐานของผู้เรียน
2.4 เกี่ยวกับการประเมินผลการเรียน
2.5 เกี่ยวกับความมั่นใจในความรู้ ความเชี่ยวชาญของตน
.....			
3. ด้านการใช้สื่อการสอน			
3.1 การเลือกสื่อให้ตรงกับจุดมุ่งหมายการสอน
3.2 การเตรียมสื่อ เครื่องมือ และอุปกรณ์
3.3 การเตรียมสภาพแวดล้อมของสถานที่เรียน
3.4 การใช้สื่อในการเรียนการสอน
3.5 การประเมินผลการใช้สื่อ
.....			
4. ด้านการสนับสนุนจากทางโรงเรียน			
4.1 การสนับสนุนของบุคลากรในโรงเรียน เกี่ยวกับการมี ส่วนร่วมในการเรียนการสอนของท่าน
4.2 การสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์
4.3 การต้อนรับจากทางโรงเรียน
4.4 การเตรียมความพร้อมผู้เรียนก่อนเรียน ของทาง โรงเรียน
4.5 ความเหมาะสมของค่าตอบแทน
4.6 อื่นๆ (ระบุ)

ตอนที่ 4 ความต้องการของวิทยากรท้องถิ่น เกี่ยวกับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียน
ประถมศึกษา

1. ในการจัดเวลาในการสอนท่านมีความต้องการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2. ในการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ท่านมีความต้องการอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

3. ในขั้นตอนกระบวนการเรียนการสอน ท่านต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือด้านใดบ้าง

.....

.....

.....

4. ท่านต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในสาขา
ใดบ้าง เพราะอะไร

.....

.....

.....

5. สิ่งที่ท่านต้องการหรือคาดหวังที่จะให้เกิดในโรงเรียนเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ในการเรียนการสอนได้แก่อะไรบ้าง

.....

.....

.....

แบบสังเกตเพื่อการวิจัย

การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการของวิทยากรท้องถิ่น เกี่ยวกับการถ่ายทอดภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
ในจังหวัดนครราชสีมา

สำหรับ

วิทยากรท้องถิ่น

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประศักดิ์ หอมสนิท

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กวรรณิการิ์ สัจกุล

ผู้วิจัย

นายอนนท์ หาญโกธธา

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจงในการสังเกต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการของวิทยากรท้องถิ่น เกี่ยวกับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในจังหวัดนครราชสีมา

ผู้ให้สังเกต

วิทยากรท้องถิ่น ที่ได้มาถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จังหวัดนครราชสีมา

แบบสังเกต

แบบสังเกตมี 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สภาพแวดล้อมทั่วไปของสถานที่เรียน
- ตอนที่ 2 สภาพการสอนของวิทยากรท้องถิ่น
- ตอนที่ 3 สภาพการใช้สื่อของวิทยากรท้องถิ่น
- ตอนที่ 4 พฤติกรรมทั่วไปของผู้เรียน
- ตอนที่ 5 บุคลิกภาพของวิทยากรท้องถิ่นในขณะที่สอน

คำชี้แจง

ผู้วิจัยดำเนินการสังเกตการสอนของวิทยากรท้องถิ่น โดยจะสังเกตบริเวณรอบๆ สถานที่เรียน โดยไม่ให้มีผลกระทบต่อการเรียนการสอน โดยจะสังเกต 1 ครั้ง จนจบกระบวนการเรียนการสอน แล้วบันทึกการสังเกต

แบบสังเกตเพื่อการวิจัย

ชื่อผู้ถูกสังเกต	
ชื่อ.....	นามสกุล.....
สถานที่	
.....	ตำบล.....
อำเภอ.....	จังหวัด.....
วันที่สังเกต	
วันที่.....	เดือน..... พ.ศ.
เวลาในการสังเกต	

แบบสังเกต

สภาพการเรียนรู้การสอนของวิทยากรท้องถิ่น

1. สภาพทั่วไปของสถานที่เรียน

ลักษณะที่สังเกต	บันทึกการสังเกต
1. ความสะอาด ถูกสุขลักษณะ
2. ความถ่ายเทของอากาศ
3. แสงสว่าง
4. ความเรียบง่าย เหมาะสมกับการ เรียนการสอน
5. ความเหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรมที่ปฏิบัติ

2. สภาพการสอนของวิทยากรท้องถิ่น

ลักษณะที่สังเกต	บันทึกการสังเกต
1. ทักษะการนำเข้าสู่บทเรียน
2. ทักษะการตั้งคำถาม
3. ทักษะการสร้างความสนใจ
4. ทักษะการสรุปบทเรียน
5. ทักษะการเสริมกำลังใจ

3. สภาพการใช้สื่อของวิทยากรท้องถิ่น

ลักษณะที่สังเกต	บันทึกการสังเกต
1. การเลือกสื่อให้สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายการสอน
2. การเตรียมความพร้อมในการใช้ สื่อการสอน
3. การควบคุมการใช้สื่อให้มี ประสิทธิภาพ
4. การใช้สื่อให้สอดคล้องกับบทเรียน

4. พฤติกรรมทั่วไปของผู้เรียน

ลักษณะที่สังเกต	บันทึกการสังเกต
1. ความสนใจในกิจกรรมการเรียนการสอน
2. ความกล้าแสดงออก
3. การซักถามปัญหาหรือข้อสงสัย
4. การปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

5. บุคลิกภาพของวิทยากรท้องถิ่น

ลักษณะที่สังเกต	บันทึกการสังเกต
1. การใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน
2. การพูดเสียงดังฟังชัด
3. การซักถามนักเรียน
4. ความยิ้มแย้มแจ่มใส
5. การเอาใจใส่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง
6. การเสริมแรงแก่ผู้เรียน
7. การแต่งกาย
8. ความมีอารมณ์ขัน

ภาคผนวก ง

กรอบทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

กรอบทฤษฎี

เรื่อง การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการของวิทยากรท้องถิ่น เกี่ยวกับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัด ในจังหวัดนครราชสีมา

ตัวแปร/ประเด็นที่ศึกษา	หลักการและทฤษฎี	งานวิจัย	คำถามในแบบสัมภาษณ์
<p>ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของวิทยากร ท้องถิ่น</p> <p>1.1 เพศ</p>	<p>โคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1977) เป็นนักวิชาการที่ศึกษาวิจัยและปฏิบัติงานโครงการเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้เป็นอย่างมาก ได้จำแนกคุณลักษณะของกลุ่มบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมที่ควรพิจารณา คือ เพศ อายุ สถานภาพของครอบครัว การศึกษา การแบ่งกลุ่มในสังคม อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ระยะทางของที่พักกับที่ตั้งของโครงการร่วมมือ สถานภาพการถือครองที่ดิน สถานภาพของการได้รับการจ้างงาน</p>	<p>กรรณิกา ชมดี (2524) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการสารภี ต.ท่าช้าง อ.วารินชำราบ จ.อุบลราชธานี พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม ได้แก่ เพศ</p> <p>อุษา ภูมิ (2535) ทำวิจัยเรื่อง ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนประถมศึกษากับชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับระดับความร่วมมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.00</p>	<p>1. เพศ</p> <p>☐ ชาย</p> <p>☐ หญิง</p>
<p>1.2 อายุ</p>	<p>คอฟแมน (Kaufman, 1949 อ้างถึงใน กรมการพัฒนาชุมชน, 2529) กล่าวว่า อายุ เพศ การศึกษา ขนาดของครอบครัว อาชีพ รายได้ และความยาวนานในการอาศัยอยู่ในท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชน Wohlwill (1970) กล่าวว่า อายุของบุคคลสามารถนำมาใช้อธิบายและทำนายปรากฏการณ์ต่างๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลได้ นักวิชาการจึงได้นำเอาอายุมาใช้เป็นตัวแปรในการวิจัย เพื่อศึกษาพฤติกรรมต่างๆ ของมนุษย์อยู่เสมอ</p>	<p>อุษา ภูมิ (2535) ทำวิจัยเรื่อง ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนประถมศึกษากับชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า วัยของบุคคล มีความสัมพันธ์กับระดับความร่วมมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.00</p>	<p>2. อายุ</p> <p>☐ ไม่เกิน 30 ปี</p> <p>☐ 31 – 40 ปี</p> <p>☐ 41 – 50 ปี</p> <p>☐ 51 – 60 ปี</p> <p>☐ มากกว่า 60 ปี</p>

ตัวแปร/ประเด็นที่ศึกษา	หลักการและทฤษฎี	งานวิจัย	คำถามในแบบสัมภาษณ์
	<p>ทั้งนี้เพราะองค์ประกอบทางด้านอายุเป็นตัวกำหนด หรือเป็นตัวชี้พฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลได้หลายประการ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บทบาททางสังคมของประชากร 2. อัตราระยะและทิศทางของการเคลื่อนไหวทั้งในแนวราบและแนวตั้ง ตลอดจนลักษณะการมีส่วนร่วมทางสังคม 3. การปรับตัวต่อสภาวะแวดล้อมใหม่ๆ ของบุคคล <p>(Lands and Hill, 1954 อ้างถึงใน เสาวคนธ์ สุดสวัสดิ์, 2526)</p>		
1.3 สถานภาพ	โคเฮนและอัพซอพ (1977) เสนอลักษณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมที่ควรพิจารณาคือ สถานภาพของครอบครัว		<p>3. สถานภาพ</p> <p>☐ โสด</p> <p>☐ สมรส</p> <p>☐ หย่าร้าง</p>
1.4 วุฒิการศึกษา	คอฟแมน (Kaufman, 1949 อ้างใน กรมการพัฒนาชุมชน, 2529 : 12) กล่าวว่า อายุ เพศ การศึกษา ขนาด ครอบครัว อาชีพ รายได้และความยาวนานในการอาศัยอยู่ในท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน	<p>อุษา ภูมิ (2535) ทำวิจัยเรื่อง ความร่วมมือระหว่างโรงเรียนประถมศึกษากับชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับความร่วมมือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.02</p> <p>ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540) ทำวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร</p>	<p>4. วุฒิการศึกษา</p> <p>☐ ระดับประถมศึกษา</p> <p>☐ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น</p> <p>☐ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/เทียบเท่า</p> <p>☐ ระดับอนุปริญญา/เทียบเท่า</p> <p>☐ ระดับปริญญาตรี</p> <p>☐ ระดับปริญญาโท</p> <p>☐ ระดับปริญญาเอก</p>

ตัวแปร / ประเด็นที่ศึกษา	หลักการและทฤษฎี	งานวิจัย	คำถามในแบบสัมภาษณ์
<p>1.5 อาชีพหลัก</p> <p>1.6 อาชีพรอง</p>	<p>เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง (2526 : 15-17) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านอาชีพว่า ชาวชนบทไทยประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่เต็มไปด้วยความไม่แน่นอน เพราะต้องพึ่งพาธรรมชาติเป็นอย่างมาก ส่งผลต่อแนวคิดที่จะยอมรับของแปลกใหม่ก็ต่อเมื่อแน่ใจว่า จะได้รับประโยชน์โดยตรงในระยะสั้น ดังนั้นการมีส่วนร่วมที่หวังผลระยะยาวจึงค่อนข้างลำบาก</p> <p>อคิน รพีพัฒน์ (2527) กล่าวถึงข้อจำกัดของการมีส่วนร่วมของชุมชน สรุปได้เป็น 2 ประการ คือ</p> <p>(1) ความไม่แน่นอนในการทำมาหากิน</p> <p>(2) ความเกรงใจและไม่แสดงออกซึ่งความเห็นของตน</p>	<p>พบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยปัจจัยด้านคุณลักษณะของบุคลากรในชุมชน คือ ความรู้การศึกษา</p> <p>กิตติโชติ ห้อยยี่งู (2527) พบว่าปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากประชาชนในการมีส่วนร่วมกับโรงเรียนส่วนหนึ่งมาจากการประกอบอาชีพ</p> <p>สุจินต์ ดาววีระกุล (2527) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาหมู่บ้าน : ศึกษาเฉพาะกรณี หมู่บ้านชนะเลิศการประกวดหมู่บ้านดีเด่นระดับจังหวัดของ จ.นครสวรรค์ ประจำปี 2527 พบว่า ปัจจัยด้านอาชีพ ไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการพัฒนาหมู่บ้าน</p>	<p>4. อาชีพหลัก</p> <p>☐ ทำนา</p> <p>☐ ทำไร่</p> <p>☐ ค้าขาย</p> <p>☐ เลี้ยงสัตว์</p> <p>☐ รับราชการ</p> <p>☐ ประกอบกิจการส่วนตัว</p> <p>☐ อื่นๆ.....</p> <p>5. อาชีพรอง</p> <p>☐ ทำนา</p> <p>☐ ทำไร่</p> <p>☐ ค้าขาย</p> <p>☐ เลี้ยงสัตว์</p> <p>☐ ประกอบกิจการส่วนตัว</p> <p>☐ อื่นๆ.....</p>

ตัวแปร/ประเด็นที่ศึกษา	หลักการและทฤษฎี	งานวิจัย	คำถามในแบบสัมภาษณ์
1.7 รายได้	โรส (Rose, 1967 อ้างถึงใน กรมการพัฒนาชุมชน, 2529) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนผู้มีฐานะดีมักเข้าร่วม ในกิจกรรมขององค์กรเพื่อประโยชน์ในงานอาชีพของเขา เพื่อจะทำให้ธุรกิจพาก้าวหน้า	อุษา ภูมิ (2535) ทำวิจัยเรื่อง ความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ประถมศึกษากับชุมชน : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัด สมุทรสาคร พบว่า รายได้ มีความสัมพันธ์กับระดับความ ร่วมมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.03 นิตยา วิระพงษ์ (2525) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับระดับความร่วมมือของประชาชนในการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยรายได้เฉลี่ยของ ครอบครัว มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับระดับความร่วมมือใน การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	6. รายได้เฉลี่ย ☐ ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อปี ☐ 5,000 – 10,000 บาทต่อปี ☐ 11,000 – 15,000 บาทต่อปี ☐ 16,000 – 20,000 บาทต่อปี ☐ 21,000 บาทขึ้นไป
1.8 จำนวนชั่วโมงที่สอน	วัฒนา ชูเดช (2535) ได้เสนอว่าครูต้องสำรวจแผนการสอน ว่า เรื่องที่จะเชิญวิทยากรมาช่วยสอนนั้น มีทั้งหมดกี่คาบ เพื่อจะวางแผนการใช้เวลาได้อย่างเหมาะสม		8. จำนวนชั่วโมงที่สอน ชั่วโมง / ภาคเรียน
1.9 สถานที่ที่วิทยากรปฏิบัติ การสอน			9. สถานที่ที่วิทยากรปฏิบัติ การสอน ☐ บ้าน ☐ โรงเรียน ☐ สถานประกอบการ ☐ อื่นๆ (ระบุ)

ตัวแปร/ประเด็นที่ศึกษา	หลักการและทฤษฎี	งานวิจัย	คำถามในแบบสัมภาษณ์
<p>1.10 ความรู้ความชำนาญด้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น</p>	<p>สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2535) แบ่งประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ 5 หมวด ดังนี้</p> <p>หมวดที่ 1 ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ และศาสนา หมายถึง แบบอย่างที่เป็นปฏิบัติสืบทอดกันมาในด้านการยอมรับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือข้อเสนอย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นความจริง ซึ่งเกิดจากสติปัญญาที่มีความเป็นเหตุเป็นผล หรือเกิดจากความเชื่อ ความศรัทธา</p> <p>หมวดที่ 2 หมวดภาษาและวรรณกรรม หมายถึง สิ่งที่มีสื่อความหมายด้วยเรื่องหรืออักษรที่กำหนดได้เป็นแบบแผน เพื่อใช้เป็นสื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน</p> <p>หมวดที่ 3 ศิลปกรรมและโบราณคดี หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อความงามที่ให้คุณค่าทางจิตใจหรือเพื่อประโยชน์ใช้สอย</p> <p>หมวดที่ 4 การละเล่น ดนตรีและการพักผ่อนหย่อนใจ หมายถึง สิ่งที่มีมนุษย์แสดงออกเพื่อสนองความต้องการทางด้านร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ</p> <p>หมวดที่ 5 ชีวิต ความเป็นอยู่ และวิทยาการ หมายถึง กิจกรรมการดำเนินชีวิตของบุคคลหรือกลุ่มชน ประกอบกับการคิดค้นและพัฒนาวิทยาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น</p> <p>รัชเนีย ปริษานนท์ (2538) เกณฑ์ในการเลือกวิทยากรได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การพิจารณาด้านความรู้และประสบการณ์ของวิทยากร 2. การพิจารณาวัตถุประสงค์และหัวข้อวิชาที่วิทยากรมีความรู้ 	<p>ศิริพงษ์ นวลแก้ว (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่นของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน" พบว่า ผู้บริหารและครูวิชาการมีความเห็นว่า ภูมิปัญญาชาวบ้านที่ควรนำมาจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นนั้น ควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่น ความรู้เรื่องสมุนไพร การจักสาน การเกษตรแบบผสมผสาน</p> <p>นอกจากนี้ยังพบว่า การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ ส่วนใหญ่ใช้วิธีเชิญปราชญ์ชาวบ้านที่เป็นช่างเทคนิคหรือช่างฝีมือมาเป็นวิทยากร</p> <p>สุรชาติพย์ งามนิล (2537) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่นในกลุ่มกิจการและอาชีพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร" ผลการวิจัยพบว่า วิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ด้านอาชีพเหมาะสมที่จะนำมาเป็นวิทยากร ในการสอนวิชากลุ่มกิจการและพื้นฐานอาชีพ สอดคล้องกับ ประสิทธิ์ อามาตร์ (2539) กิตติพิศ ศิริสูตร (2539) เป็นต้น</p> <p>นิตยา บุตรศรี (2542) ทำวิจัยเรื่อง การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า การบริหารและบริการหลักสูตรนั้น ผู้บริหารส่วนใหญ่ได้นำภูมิปัญญาชาวบ้านด้านการประกอบอาชีพ เข้ามามีส่วนร่วม</p>	<p>7. ความรู้ความเชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นของท่านได้แก่อะไรบ้าง</p> <p>7.1</p> <p>7.2</p> <p>7.3</p> <p>7.4</p> <p>7.5</p>

ตัวแปร/ประเด็นที่ศึกษา	หลักการและทฤษฎี	งานวิจัย	คำถามในแบบสัมภาษณ์
<p>ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับวิทยากรท้องถิ่น</p> <p>1. การประสานงาน</p> <p>2. การเชิญวิทยากร</p>	<p>วิจิตร อวระกุล (2540) ได้เสนอแนะวิธีการติดต่อประสานงานกับวิทยากรดังนี้</p> <p>1. ถ้ามีโอกาสพบก็สามารถพูดจาติดต่อหาถามด้วยคำพูด ถ้าไม่มีโอกาสพบอาจใช้โทรศัพท์ พูดจาด้วยความสุภาพอ่อนน้อมว่าจะเชิญมาบรรยาย อภิปราย ปาฐกถา ฯลฯ โดยต้องให้รายละเอียดดังนี้เป็นการล่วงหน้า คือ เชิญบรรยายเรื่องอะไร หลักสูตรอะไร ผู้อบรมระดับไหน วันเดือนปี ระยะเวลาที่ให้บรรยาย ปฏิบัติการวันไหน เป็นต้น</p> <p>2. พยายามนัดและหาโอกาสไปพบกับผู้บรรยาย การคุยกัน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ ค้นเคย และสังเกตความพอใจ ไม่พอใจ ความต้องการต่างๆ การพูดคุยกันช่วยให้เขาเข้าใจเรื่องทั้งหมดของการอบรมที่เขาต้องการทราบ การเชิญควรทำหนังสือเชิญเป็นลายลักษณ์อักษร เพราะวิทยากรจะรู้สึกเป็นการให้เกียรติ เป็นการย้ายอย่างมีหลักฐาน</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อ่างใน วัฒนา ชูเดช, 2535) ได้เสนอวิธีติดต่อวิทยากร 2 วิธีคือ</p> <p>1. ติดต่อวิทยากรเป็นการส่วนตัว โดยครูหรือตัวแทนนักเรียน เพื่อให้ข้อมูลรายละเอียดต่างๆ แก่วิทยากร พร้อมทั้งสอบถามความสมัครใจของวิทยากร ตลอดจนวางแผนงานร่วมกันอย่างคร่าวๆ</p>	<p>วัฒนา ชูเดช (2535) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้วิทยากรในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของครูประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 ได้เสนอแนะให้มีการติดต่อประสานกับวิทยากรดังนี้</p> <p>1. ติดต่อวิทยากรเป็นการส่วนตัว โดยครูหรือตัวแทนนักเรียน เพื่อให้ข้อมูลรายละเอียดต่างๆ แก่วิทยากร พร้อมทั้งสอบถามความสมัครใจของวิทยากร ตลอดจนวางแผนร่วมกันอย่างคร่าวๆ</p> <p>2. ติดต่อวิทยากรอย่างเป็นทางการ โดยมีหนังสือจากโรงเรียนเชิญไปเป็นลายลักษณ์อักษร</p> <p>นิชพร สุขสวัสดิ์อำนวย (2534) พบว่า การใช้แหล่งทรัพยากรที่เป็นบุคคลนั้น ครูควรสำรวจค้นหา และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล ผู้มีความรู้ ความสามารถในชุมชนไว้ เพื่อความสะดวกในเวลาที่ต้องการนำมาใช้</p> <p>จิราวรรณ ช่างสำลี (2529) พบว่า การติดต่อวิทยากรไม่มีความสะดวก ครูไม่มีเวลาในการเดินทางไปติดต่อวิทยากร</p> <p>กิตติพิศ ศิริสูตร (2538) ได้ทำวิจัยเรื่อง ศึกษาการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า</p>	<p>1. การประสานงาน</p> <p>1.1 ทางโรงเรียนมีการติดต่อประสานงานกับท่านล่วงหน้าหรือไม่</p> <p>☐ ประสานงาน</p> <p>☐ ไม่ประสานงาน</p> <p>1.2 ทางโรงเรียนได้มาสำรวจหารายละเอียดเกี่ยวกับท่านหรือไม่</p> <p>☐ มา</p> <p>☐ ไม่มา</p> <p>1.3 ท่านยินดีให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน เมื่อมีการติดต่อประสานงานเชิญท่านเป็นวิทยากรหรือไม่</p> <p>☐ ยินดี</p> <p>☐ ไม่มีความยินดี</p> <p>2. การเชิญวิทยากร</p> <p>2.1 ลักษณะการติดต่อจากทางโรงเรียน</p> <p>☐ ติดต่อแบบไม่เป็นทางการ</p> <p>☐ ติดต่อแบบเป็นลายลักษณ์อักษร</p>

ตัวแปร/ประเด็นที่ศึกษา	หลักการและทฤษฎี	งานวิจัย	คำถามในแบบสัมภาษณ์
	<p>2. ติดต่อวิทยากรอย่างเป็นทางการ โดยมีหนังสือจากโรงเรียนเชิญไปเป็นลายลักษณ์อักษร</p> <p>สปช.(2524 อ้างใน วัฒนา ชูเดช 2535) การเชิญวิทยากร โดยครูผู้เชิญต้องตกลงรายละเอียดกับวิทยากรในเรื่องเนื้อหาสาระ วัน เวลา สถานที่ และวัตถุประสงค์การเชิญครูเป็นผู้มีบทบาทในการติดต่อวิทยากรมาช่วยสอน ซึ่งตัวครูเองก็ต้องมีการเตรียมตัวดังนี้ (วัฒนา ชูเดช , 2535)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูต้องสำรวจแผนการสอนว่า เรื่องที่จะเชิญวิทยากรมาช่วยสอนนั้น มีทั้งหมดกี่คาบ เพื่อจะวางแผนการใช้เวลาได้อย่างเหมาะสม 2. กำหนดรายละเอียดการเชิญวิทยากรไว้ล่วงหน้าอย่างมีระบบ เช่น เชิญใคร เชิญมาสอนเรื่องอะไร ช่วงเวลาใด และจะต้องปฏิบัติอย่างไร 3. การติดต่อเชิญวิทยากร โดยครูติดต่อเชิญวิทยากรเป็นการส่วนตัวก่อน แล้วจึงเชิญอย่างเป็นทางการ 4. ศึกษาเนื้อหาและจุดประสงค์ของเรื่องที่ต้องการให้วิทยากรสอนอย่างละเอียด 5. ศึกษารูปแบบของการจัดการบรรยายหรือสาธิต 6. จัดเตรียมสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อม 7. ในกรณีที่พานักเรียนไปพบวิทยากรที่บ้าน หรือที่ทำงานของวิทยากร ครูจะต้องศึกษาและเตรียมวางแผนล่วงหน้าไว้ให้ 	<p>วิทยากรท้องถิ่นได้รับการติดต่อโดยตรงจากครูผู้สอน ประสิทธิ์ อามาตร์ (2529) ได้ทำวิจัยเรื่อง การใช้แหล่งความรู้ในชุมชนในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตการศึกษา 10 พบว่า ครูไม่สะดวกที่จะไปติดต่อวิทยากรที่อยู่ไกลโรงเรียน ครูไม่มีเวลาศึกษาศึกษาและวางแผนเชิญวิทยากรที่เหมาะสมกับแขนงงานไว้ล่วงหน้าแต่เนิ่น</p>	<p>☐ ติดต่อแบบไม่เป็นทางการ และแบบลายลักษณ์อักษร</p> <p>2.2 ผู้ที่ติดต่อท่านไปสอนคือ</p> <p>☐ ผู้บริหารโรงเรียน</p> <p>☐ ครูวิชาการ</p> <p>☐ ครูผู้สอนประจำวิชา</p> <p>☐ นักเรียน</p> <p>☐ นักการภารโรง</p> <p>☐ อื่นๆ (ระบุ).....</p> <p>2.3 โรงเรียนได้เชิญท่านล่วงหน้าก่อนวันสอนนานเท่าใด</p> <p>☐ 1-7 วัน ☐ 8-14 วัน</p> <p>☐ 15-30 วัน ☐ มากกว่า 30 วัน</p> <p>2.4 ช่วงเวลาที่ได้รับเชิญจากทางโรงเรียน ท่านมีเวลาเตรียมตัวหรือไม่</p> <p>☐ มี</p> <p>☐ ไม่มี</p>

ตัวแปร/ประเด็นที่ศึกษา	หลักการและทฤษฎี	งานวิจัย	คำถามในแบบสัมภาษณ์
	<p>8. ในขณะที่วิทยากรมาบรรยายหรือสาธิตนั้น ครูควรช่วยอำนวยความสะดวกแก่วิทยากร เช่น ช่วยจัดเตรียมอุปกรณ์</p> <p>9. สรุปและประเมินผลความรู้ที่ได้รับจากวิทยากร โดยใช้วิธีการประเมินผล การเรียนการสอนโดยทั่วไป</p>		<p>2.5 บทเรียนที่ทางโรงเรียนเชิญไปสอน ท่านมีความชำนาญหรือไม่</p> <p>☐ มีความเชี่ยวชาญ</p> <p>☐ ไม่มีความเชี่ยวชาญ</p>
<p>3. การปฏิบัติงานในขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอน</p>	<p>Allen, 1979 (อ้างใน นิซพร สุขสวัสดิ์อำนาจ, 2541) ได้กล่าวถึงการเตรียมการใช้วิทยากร ในการเรียนการสอนดังนี้</p> <p>1. เตรียมวิทยากร โดยติดต่อกับวิทยากรที่เราเลือกแล้ว เพื่อบอกวัน เวลา และแจ้งให้ทราบถึงจุดมุ่งหมายว่าต้องการให้นักเรียนได้รู้เรื่องใดบ้าง</p> <p>2. เตรียมนักเรียน โดยแจ้งนักเรียนทราบวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน ให้เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่นักเรียนต้องได้เรียนรู้จากวิทยากร</p> <p>วิชัย ประสิทธิ์ภูมิเวช (2535) ได้แนะนำในการวางแผนการเชิญวิทยากร ได้แก่ ควรเตรียมคำตอบแทนหลักฐานการรับเงิน ในกรณีที่มีโครงการใช้เงินงบประมาณ หรือควรเตรียมสิ่งของที่ระลึกเล็กๆ น้อยๆ เป็นการแสดงน้ำใจแก่วิทยากร ควรมีการเตรียมต้อนรับ มีการแนะนำให้นักเรียนรู้จัก ขณะที่วิทยากรกำลังสอนก็ควรคอยอำนวยความสะดวก มีการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ ทำ्यที่สุดเป็นการกล่าวขอบคุณและมอบของที่ระลึกในช่วงนี้ท่ามกลางที่ประชุม เพื่อความประทับใจแก่วิทยากร</p>	<p>นิซพร สุขสวัสดิ์อำนาจ (2541) ได้ศึกษาการศึกษากการใช้แหล่งวิทยากรในชุมชน ประกอบการสอนวิชาชีววิทยา โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 10 พบว่า เมื่อต้องการใช้วิทยากร ก็ควรมีการเตรียมการที่ดี ทั้งด้านวิทยากร ด้านนักเรียน และด้านตัวครู</p> <p>วัฒนา ชูเดช (2535) พบว่า ครูและวิทยากรปฏิบัติงานร่วมกัน โดย ครูกำหนดเนื้อหา จัดเตรียมอุปกรณ์และวัสดุก่อนสอน</p> <p>วัฒนา ชูเดช (2535) พบว่า เนื่องจากขาดงบประมาณครูส่วนมากจึงเชิญวิทยากรที่รู้จักคุ้นเคย โดยไม่จ่ายค่าตอบแทน ส่วนปัญหาที่พบคือ การจ่ายค่าตอบแทนล่าช้า</p>	<p>3. การปฏิบัติงานในขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอน</p> <p>3.1 วันกำหนดนัดหมาย ทางโรงเรียนได้มีการเตรียมการต้อนรับเหมาะสมหรือไม่</p> <p>3.2 โรงเรียนได้มีการเตรียมวัสดุอุปกรณ์การสอนไว้ล่วงหน้าหรือไม่</p> <p>3.3 โรงเรียนได้มีการเตรียมนักเรียนไว้ล่วงหน้าหรือไม่</p> <p>3.4 ขณะที่ท่านกำลังสอน ครูประจำวิชาได้เข้ามาอำนวยความสะดวกแก่ท่านหรือไม่</p> <p>3.5 เมื่อสอนเสร็จมีการกล่าวขอบคุณวิทยากรหรือไม่</p> <p>3.6 โรงเรียนมอบสิ่งใดเป็นการตอบแทน หลังจากสอนเสร็จแล้ว</p>

ตัวแปร/ประเด็นที่ศึกษา	หลักการและทฤษฎี	งานวิจัย	คำถามในแบบสัมภาษณ์
<p>.....</p> <p>ตอนที่ 3 ปัญหาของวิทยากรท้องถิ่น</p> <p>1. ปัญหาด้านการจัดเวลาในการสอน</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>วัฒนา ชูเดช (2535) ได้เสนอว่าครูต้องสำรวจแผนการสอนว่า เรื่องที่จะเชิญวิทยากรมาช่วยสอนนั้น มีทั้งหมดกี่คาบ เพื่อจะวางแผนการใช้เวลาได้อย่างเหมาะสม มีความเหมาะสมกับเนื้อหา</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>กรมวิชาการ (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน" พบว่า ปัญหาที่สำคัญอันดับแรกคือ ผู้รู้มีเวลาร่างไม่ตรงตามที่โรงเรียนจัดให้</p> <p>ประกอบ ใจมั่น (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง" พบว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ค่อยมีเวลาร่าง เนื่องจากต้องประกอบอาชีพส่วนตัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราวรรณ ช่างสำลี (2529) วัฒนา ชูเดช (2535) และประสิทธิ์ อามาตร์ (2529)</p> <p>.....</p>	<p>3.7 ท่านมีความคาดหวังกับสิ่งตอบแทนหรือไม่</p> <p>.....</p> <p>ปัญหาของวิทยากรท้องถิ่น</p> <p>1. ปัญหาด้านการจัดเวลาในการสอน</p> <p>1.1 ความเหมาะสมของจำนวนชั่วโมงที่ท่านสอน</p> <p>1.2 ความสอดคล้องระหว่างเวลากับเนื้อหา</p> <p>1.3 เกี่ยวกับการจัดเวลาให้ตรงกับความต้องการของท่าน</p> <p>1.4 ผลกระทบต่อภารกิจในชีวิตประจำวันของท่าน</p> <p>.....</p>
<p>.....</p> <p>2. ปัญหาด้านการสอน</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช (2535) ได้กล่าวถึงหลักการสอนกลุ่มการเรียนรู้และพื้นฐานอาชีพ โดยผู้สอนจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการสอน 4 ประการ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จุดมุ่งหมายในการสอน 2. สมรรถภาพพื้นฐาน 3. กระบวนการสอน 4. การประเมินผล <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>ประกอบ ใจมั่น (2539) พบว่า วิทยากรท้องถิ่นขาดทักษะประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลินี สวยคำข้าว (2538) และอังกุล สมคะเนย์</p> <p>กรมวิชาการ (2542) พบว่า วิทยากรขาดความมั่นใจในภูมิรู้ของตน</p> <p>.....</p>	<p>.....</p> <p>2. ปัญหาด้านการสอน</p> <p>2.1 เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน</p> <p>2.2 เกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนการสอน</p> <p>2.3 เกี่ยวกับสมรรถภาพพื้นฐานของผู้เรียน</p> <p>.....</p>

ตัวแปร/ประเด็นที่ศึกษา	หลักการและทฤษฎี	งานวิจัย	คำถามในแบบสัมภาษณ์
	<p>จำเนียร ศิลปวานิช (2538) หลักการสอนที่สำคัญ มี 4 ประการคือ 1) หลักการเตรียมความพร้อมพื้นฐาน</p> <p>2) หลักการวางแผนและเตรียมการสอน</p> <p>3) หลักการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้/การใช้สื่อ</p> <p>4) หลักการประเมินผล</p> <p>จุดประสงค์การสอน เขียนขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมที่คาดหวัง</p>	<p>นิตยา บุตรศรี (2542) ทำการวิจัยเรื่อง การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ผู้ที่โรงเรียนเชิญมาถ่ายทอดความรู้ ไม่มีทักษะในการสอน</p>	<p>2.4 เกี่ยวกับการประเมินผล การเรียน</p> <p>2.5 เกี่ยวกับความมั่นใจในความรู้ของตน</p>
<p>3. ปัญหาด้านการใช้สื่อการสอน</p>	<p>ไชยยศ เรืองสุวรรณ(2526) หลักการใช้สื่อ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หลักการเลือก 2. หลักการเตรียม 3. หลักการนำเสนอ 4. หลักการประเมินผล <p>กิดานันท์ มลิทอง (2543) ได้เสนอหลักในการใช้สื่อการสอนตามลำดับดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เตรียมตัวผู้สอน เป็นการเตรียมตัวในการอ่าน ฟังหรือดูเนื้อหาที่อยู่ในสื่อที่จะใช้ว่ามีเนื้อหาถูกต้อง ครบถ้วน และตรงกับที่ต้องการใช้หรือไม่ 2. เตรียมจัดสภาพแวดล้อม โดยการจัดเตรียมวัสดุ เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ให้พร้อม ตลอดจนจัดเตรียมสถานที่ห้องเรียนให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมด้วย 3. เตรียมความพร้อมผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเตรียมความพร้อมในการฟัง ดูหรืออ่านบทเรียนจากสื่อ นั้นให้เข้าใจได้ดี 	<p>มณฑิชา ชนะสิทธิ์ (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนประถมศึกษาในโครงการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยภูมิปัญญาท้องถิ่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่า สื่อการสอนที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นของจริงที่ได้จากแหล่งทรัพยากรในชุมชน</p>	<p>3. ปัญหาด้านการใช้สื่อการสอน</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.1 การเลือกใช้สื่อให้ตรงกับจุดมุ่งหมายการสอน 3.2 การเตรียมสื่อและวัสดุอุปกรณ์ 3.3 การเตรียมสภาพแวดล้อมของสถานที่เรียน 3.4 การใช้สื่อในการเรียนการสอน 3.5 การประเมินผลการใช้สื่อ

ตัวแปร/ประเด็นที่ศึกษา	หลักการและทฤษฎี	งานวิจัย	คำถามในแบบสัมภาษณ์
	<p>และสามารถจับประเด็นสำคัญของเนื้อหาได้</p> <p>4. การใช้สื่อ ผู้สอนต้องใช้สื่อให้เหมาะกับขั้นตอนที่เตรียมไว้แล้ว เพื่อให้ดำเนินการสอนไปได้อย่างราบรื่น และต้องควบคุมการเสนอสื่อให้ถูกต้อง</p> <p>5. การติดตามผล หลังจากที่มีการเสนอสื่อแล้ว ควรมีการติดตามผลโดยการให้ผู้เรียนตอบคำถาม อภิปราย หรือเขียนรายงานมาส่ง</p>		
<p>4. ปัญหาด้านการสนับสนุนจากทางโรงเรียน</p>	<p>รุ่ง แก้วแดง (2542) ได้เสนอยุทธศาสตร์ในการนำภูมิปัญญาไทยสู่ระบบการศึกษาสรุปได้ว่า ครูภูมิปัญญาจะต้องได้รับการยอมรับให้เทียบเท่าครูปกติที่เรียนมาตามระบบโรงเรียน ไม่ควรให้ครูภูมิปัญญามีศักดิ์ต่ำกว่าครูที่เรียนตามแนวการศึกษาแบบตะวันตก จะต้องมีนโยบายที่ชัดเจน ยกย่องคนที่เป็นครู คนที่มีความรู้ในเรื่องภูมิปัญญาเพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้ได้ มีการจ่ายค่าตอบแทนที่เท่าเทียมกัน</p> <p>วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2535) ได้เสนอแนะการวางแผนการเชิงวิทยากรว่า ควรเตรียมความพร้อมของผู้เรียน เช่น เรื่องมารยาทการฟัง พื้นฐานความรู้ เป็นต้น ควรมีการเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้พร้อม เชิญผู้บริหารเข้าร่วมฟัง เพื่อเป็นเกียรติแก่วิทยากร เตรียมคำตอบแทน หรือของที่ระลึกเล็กๆ น้อย เป็นการแสดงน้ำใจแก่วิทยากร</p>	<p>กรมวิชาการ (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน พบว่าผู้บริหารให้การสนับสนุนในการนำผู้รู้ในท้องถิ่นมาร่วมจัดการเรียนการสอน และแนะนำให้ครูให้เห็นความสำคัญของผู้รู้ในท้องถิ่น</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541) พบว่า การนำภูมิปัญญาชาวบ้านเข้าสู่ระบบโรงเรียน ไม่บรรลุผลเท่าที่ควร เนื่องจาก ผู้ทรงภูมิปัญญาท้องถิ่นขาดการยอมรับ และขาดการมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดภูมิปัญญาในระดับโรงเรียน</p>	<p>4. ปัญหาด้านการสนับสนุนจากทางโรงเรียน</p> <p>4.1 การสนับสนุนของบุคลากรในโรงเรียน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของท่าน</p> <p>4.2 การสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์</p> <p>4.3 การต้อนรับจากทางโรงเรียน</p> <p>4.4 การเตรียมความพร้อม</p> <p>4.5 ค่าตอบแทนที่ท่านได้รับไม่มีความเหมาะสม</p> <p>4.6 อื่นๆ</p>

ตัวแปร/ประเด็นที่ศึกษา	หลักการและทฤษฎี	งานวิจัย	คำถามในแบบสัมภาษณ์
<p>ตอนที่ 4 ความต้องการของวิทยากรท้องถิ่น เกี่ยวกับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียนประถมศึกษา</p>	<p>วิจิตร อวาทกุล (2540) ได้เสนอแนะวิธีติดต่อวิทยากรในชั้นของการเรียนการสอนว่า ควรมีการต้อนรับวิทยากร มอบของสมนาคุณก่อนการอบรม ให้นักเรียนศึกษาเรื่องไว้ล่วงหน้า</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540) ได้สรุปแนวคิดในการนำภูมิปัญญาชาวบ้านไปพัฒนาหลักสูตรไว้ 2 แนวทางคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. โรงเรียนเป็นผู้นำกิจกรรม นำเนื้อหาสาระที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านไปจัดการเรียนการสอน 2. โรงเรียนเชิญเจ้าของภูมิปัญญา ได้แก่ ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปัญญาชนชาวบ้าน หรือช่างฝีมือชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน <p>วิมณา ชูเดช (2535) ได้เสนอว่าครูต้องสำรวจแผนการสอนว่า เรื่องที่จะเชิญวิทยากรมาช่วยสอนนั้น มีทั้งหมดกี่คาบ เพื่อจะวางแผนการใช้เวลาได้อย่างเหมาะสม มีความเหมาะสมกับเนื้อหา</p>	<p>กรมวิชาการ (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน" พบว่า ปัญหาที่สำคัญอันดับแรกคือ ผู้รู้มีเวลาว่างไม่ตรงตามที่โรงเรียนจัดให้ ประกอบ ใจมัน (2539) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาสภาพปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง" พบว่า</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ในการจัดเวลาในการสอนท่านมีความต้องการอย่างไรบ้าง

ตัวแปร / ประเด็นที่ศึกษา	หลักการและทฤษฎี	งานวิจัย	คำถามในแบบสัมภาษณ์
	<p>วิจัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์ (2535) ได้เสนอแนะการวางแผนการเชิญวิทยากรว่า ควรมีการเตรียมสื่ออุปกรณ์ให้พร้อมควรมีการเตรียมต้อนรับ มีการแนะนำให้นักเรียนรู้จักขณะที่วิทยากรกำลังสอนก็ควรคอยอำนวยความสะดวก มีการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจ ท้ายที่สุดเป็นการกล่าวขอบคุณและมอบของที่ระลึกในช่วงนี้ท่ามกลางที่ประชุมเพื่อความประทับใจแก่วิทยากร</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2535) แบ่งประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ 5 หมวด ดังนี้</p> <p>หมวดที่ 1 ขนบธรรมเนียม ประเพณี ความเชื่อ และศาสนา หมายถึง แบบอย่างที่เป็นปฏิบัติสืบต่อกันมาในด้านการยอมรับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือข้อเสนออย่างใดอย่างหนึ่งที่เป็นความจริง ซึ่งเกิดจากสติปัญญาที่มีความเป็นเหตุเป็นผล หรือเกิดจากความเชื่อ ความศรัทธา</p> <p>หมวดที่ 2 หมวดภาษาและวรรณกรรม หมายถึง สิ่งที่มีความหมายด้วยเรื่องหรืออักษรที่กำหนดได้เป็นแบบแผน เพื่อใช้เป็นที่สื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน</p>	<p>ภูมิปัญญาท้องถิ่นไม่ค่อยมีเวลาว่าง เนื่องจากต้องประกอบอาชีพส่วนตัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราวรรณ ช่างสำลี (2529) วัฒนาศู เตช (2535) และประสิทธิ์ อามาตร์ (2529)</p> <p>วัฒนาศู เตช (2535) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้วิทยากรในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพของครูประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7 พบว่า ครูและวิทยากรปฏิบัติงานร่วมกัน โดย ครูกำหนดเนื้อหา จัดเตรียมอุปกรณ์และวัสดุก่อนสอน</p> <p>สุรชาติพิทย์ งามนิล (2537) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่นในกลุ่มการทำงานและอาชีพของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร" ผลการวิจัยพบว่า วิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ด้านอาชีพ เหมาะสมที่จะนำมาเป็นวิทยากร ในการสอนวิชาการกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ สอดคล้องกับ ประสิทธิ์ อามาตร์ (2539) กิตติพิศ ศิริสูตร (2539) เป็นต้น</p> <p>ครูบาทูถินันท์ ปัทมพฤทธิ (แนวหน้า, 2545) ซึ่งได้รับการยกย่องจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สกศ.) ให้เป็นครูภูมิปัญญาด้านสิ่งแวดล้อม อยากให้มีการเรียนการสอนด้านสิ่งแวดล้อม จัดการเรียนการสอนตาม</p>	<p>2. ในการสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์ ท่านมีความต้องการอย่างไรบ้าง</p> <p>3. ในขั้นตอนกระบวนการเรียนการสอน ท่านต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือด้านใดบ้าง</p> <p>4. ท่านต้องการให้โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นในสาขาใดบ้าง</p> <p>5. สิ่งที่ท่านต้องการหรือคาดหวังที่จะให้เกิดในโรงเรียนเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการสอนได้แก่อะไรบ้าง</p>

ตัวแปร/ประเด็นที่ศึกษา	หลักการและทฤษฎี	งานวิจัย	คำถามในแบบสัมภาษณ์
	<p>หมวดที่ 3 ศิลปกรรมและโบราณคดี หมายถึง สิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นเพื่อความงามที่ให้คุณค่าทางจิตใจ หรือเพื่อประโยชน์ใช้สอย</p> <p>หมวดที่ 4 การละเล่น ดนตรีและการพักผ่อนหย่อนใจ หมายถึง สิ่งที่มนุษย์แสดงออกเพื่อสนองความต้องการทางด้านร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ</p> <p>หมวดที่ 5 ชีวิต ความเป็นอยู่ และวิทยาการ หมายถึง กิจกรรมการดำเนินชีวิตของบุคคลหรือกลุ่มชน ประกอบกับการคิดค้นและพัฒนาวิทยาการเพื่อเสริมสร้างความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น</p>	<p>ความสนใจของเด็ก ให้มีการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เน้นการสอนด้านอาชีพ อยู่อย่างพอเพียง และไม่ทำลายสภาพแวดล้อม นอกจากนี้ ครูบาสุทธินันท์ ยังกล่าวอีกว่า “ภูมิปัญญาไทยเป็นเรื่องสำคัญ แต่ก็ไม่รู้ว่าทำไมจึงถูกมองข้าม อยากให้ผู้หลักผู้ใหญ่ในบ้านเรา หันมาสนใจเรื่องนี้นักมากๆ เด็กไทยจะได้ไม่ลืมภูมิปัญญาไทย”</p>	

ประวัติผู้วิจัย

นายอนนท์ หาญโกธธา เกิดวันที่ 22 ธันวาคม 2514 สำเร็จการระดับปริญญาตรี ตามหลักสูตร การศึกษาระดับบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) วิชาเอก การประถมศึกษา (ครูทายาท) ในปีการศึกษา 2537 จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม และเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชา โสตทัศน์ศึกษา ภาควิชาโสตทัศน์ศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2541 ปัจจุบันทำงานในตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนบ้านดอนตะหนิน สปอ.บ้านเหลื่อม สปจ.นครราชสีมา